

DRC DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP

frivillig

14

GULD I INTEGRATION

Jaber og Hussam er de bedste til integration i Helsingør

4

Helsingø-flygtninge besøger Danmarkshistorien

8

Nye flygtninge fra DR Congo

VI SKAL IGEN BYDE KVOTEFLYGTNINGE VELKOMNE I DANMARK

”Kvoteflygtninge hører i udgangspunktet til de mest udsatte flygtninge. De får asyl i Danmark, fordi de ikke kan vende hjem til deres hjemland og heller ikke kan tage ophold i et naboland.”

Lone Tinor-Centi, chef for Frivilligafdelingen,
DRC Dansk Flygtningehjælp

I øjeblikket er de 200 kvoteflygtninge fra DR Congo, som har fået asyl i Danmark, på vej til landet eller i gang med at etablere sig i de 33 kommuner, hvor de er blevet boligplaceret.

Kvoteflygtninge hører i udgangspunktet til de mest udsatte flygtninge. De får asyl i Danmark, fordi de ikke kan vende hjem til deres hjemland og heller ikke kan tage ophold i et naboland. I mange tilfælde er de stadig også i risiko for overgreb og umenneskelig behandling, selvom de befinder sig i en flygtningelejr.

I forhold til integration i det danske samfund er gruppen af kvoteflygtninge nogle af dem, der i særlig grad har glæde af en håndsrækning fra frivillige. Flygtningene rejser direkte fra flygtningelejrene ud i landets kommuner og vil i de fleste tilfælde stå helt uforberedte på det liv, der venter i deres nye omgivelser. Der kan være behov for hjælp til alt fra hårde hvidevarer til indkøb og dansktræning.

Fra mange års arbejde på integrationsområdet i Danmark ved vi, at frivillige udgør en uvurderlig hjælp for disse flygtninge. Det har stor betydning, at der er nogle mennesker lokalt, der byder velkommen og tilbyder hjælp til stort og småt. Derfor er det også meget glædeligt at høre, at frivillige mange steder allerede er aktive og enten i gang eller klar til at hjælpe, når flygtningene kommer. Vi sender en stor tak for indsatsen til alle involverede.

I forbindelse med flygtningenes ankomst til Danmark gennemfører DRC Dansk Flygtningehjælp en undersøgelse i Viborg og Silkeborg Kommuner, som skal dokumentere den betydning, den frivillige indsats har for flygtningenes integration i det danske samfund. Vi håber, den kan være med til at illustrere, hvilken forskel frivillige gør i praksis, og give os nye indsigter i, hvordan vi som organisation bedst muligt støtter op om frivillige indsatser.

DET MENER DRC DANSK FLYGTNINGEHJÆLP

På www.drc.ngo kan du læse mere om DRC Dansk Flygtningehjælps holdninger til de politiske områder, der berører flygtninge, når det handler om både integration, asyl og internationalt flygtningearbejde.

Robert Mifurumbo Niyonsenga havde høje forventninger til fremtiden, da han kom til Danmark som kvoteflygtning for 12 år siden. Men det krævede stor viljestyrke at få lov til at indfri dem.

Selfie i Tivoli. En gruppe glade frivillige og flygtninge fra Ullerslev ved Nyborg fejrede genåbningen af frivilligruppen med en tur i Tivoli.

4 **Levende Danmarkshistorie på Frilandsmuseet**

En gruppe flygtninge fra Helsingør fik lejlighed til at se, røre og snakke med Danmarkshistorien, da de besøgte Frilandsmuseet i Lyngby.

Læs mere side 4.

8 **Fra flygtningelejr til dansk kommune**

200 kvoteflygtninge fra DR Congo er inden for de sidste måneder blevet boligplaceret i 33 forskellige danske kommuner. Flygtningene er kommet direkte fra en flygtningelejr i Rwanda og har behov for hjælp til praktiske gøremål i hverdagen.

Læs mere side 8.

10 **Catrin er eventmanager for nye flygtninge fra DR Congo**

Det gælder om at hjælpe flygtningene med hurtigt at få NemID og dermed coronapas, så de kan komme ud og opleve lokalsamfundet. Det er et af de gode råd, du kan få af Catrin Iversen, som er en slags eventmanager for flygtninge i Syddjurs Kommune

Læs mere side 10.

12 **Robert fik chancen for en uddannelse i Danmark**

Da Robert og hans søster afsluttede 9. klasse i en flygtningelejr i Rwanda, stod forældrene over for at skulle vælge, hvem af dem der skulle have en uddannelse. Redningen blev et tilbud om genbosætning i Danmark.

Læs mere side 12.

DRC DANSK FLYGTNINGEHJÆLP:

- er den største danske humanitære organisation og en af verdens største.
- er UNHCR's største internationale samarbejdspartner.
- arbejder i mere end 30 lande, inklusive Danmark.
- har cirka 8.000 ansatte, heraf 7.424 lokalt ansatte uden for Danmark.
- har cirka 6.000 frivillige i Danmark.
- havde i 2019 en omsætning på 3,2 mia. kr. (heraf udgør 9 % omsætningen i Danmark).

AKTIVITETER I DANMARK. Bl.a.: konsulentydelse for kommunerne, rådgivning til afviste asylansøgere og rådgivning til personer, der ønsker at flytte tilbage til deres oprindelige hjemland, frivilligrupper og frivilligrådgivninger over hele landet.

INTERNATIONALE AKTIVITETER. Uddeler nødhjælp til flygtninge, herunder logistik i flygtningelejre, fjerner miner og ueksploderet ammunition, genopbygger skoler, klinikker, vandforsyning, veje, støtter uddannelse og aktiviteter, så flygtninge kan forsørge sig selv, og meget mere.

DRC DANSK FLYGTNINGEHJÆLPS MISSION: VI HJÆLPER FLYGTNINGE OG FORDREVNE, BESKYTTER DERES RETTIGHEDER OG STYRKER DERES FREMTIDSMULIGHEDER.

DRC DANSK FLYGTNINGEHJÆLPS VISION: ET VÆRDIGT LIV FOR ALLE PÅ FLUGT.

FRIVILLIG RÅDGIVNING FOR FLYGTNINGE

DRC Dansk Flygtningehjælp yder frivillig rådgivning i udlændingeloven, integrationsloven, aktiv socialpolitik, familieret, psykosociale forhold m.m. Find adresser og åbningstider på rådgivningen i dit lokalområde på: www.drc.ngo/frivillig.

PROJEKTER

Fritidspuljen Tlf. 26 11 06 22
fritidspuljen@drc.ngo
Leg og læring Tlf. 26 11 80 99
 Helle Hørup, helle.hoerup@drc.ngo
Madpuljen Tlf. 26 79 80 05
 Kimie Grønval, kimie.groenvall@drc.ngo

DFUNK

Tlf. 26 77 89 40
mail@dfunk.dk

FRIVILLIGAFDELINGEN

Tlf. 33 73 52 43
frivillig@drc.ngo
www.drc.ngo/frivillig

Turen til Frilandsmuseet blev finansieret af midler fra Dansk Flygtningehjælps genåbningspulje.

”Her vil jeg gerne hen igen

Med æggeløb, uldkartning og gamle møllerhistorier på Frilandsmuseet fik en gruppe flygtninge fra Helsingø livet i gamle dages Danmark under huden.

Frivillige og flygtninge fra Helsingø blev sendt flere hundrede år tilbage i tiden, da de den 10. oktober besøgte Frilandsmuseet i Sorgenfri ved Lyngby.

”Jeg tænkte, at det kunne være sjovt for flygtningene at se de gamle danske huse og opleve, hvordan man levede i Danmark før i tiden,” siger Alette, som var en af initiativtagerne til turen til Frilandsmuseet. Foruden den fælles oplevelse var det tanken, at turen kunne bidrage til at styrke deltagerens dansk kundskaber:

”Hvis man skal lære at tale dansk, er der mange ting, man kan bruge det her sted til. Man kan lære om dansk husholdning, og hvordan man boede i gamle dage, at man spandt garn på en spinderok osv.,” siger Alette.

Den lille gruppe fulgte rundt på det 35 hektar store museum. Undervejs blev de introduceret til forskellige håndværk, redskaber

og lege fra gamle dages Danmark af museets mange frivillige. Børnene blev udfordret på balancen i æggeløb, de voksne fik indblik i, hvordan man tog vejrværter, hvordan man karter uld, spinder det til garn og farver det med urter.

Turen endte ved den gamle vandmølle fra Ellested på Fyn, hvor den frivillige møller var i gang med at male mel.

”Sådan nogle vandmøller har vi også i Syrien. Det var rigtig interessant at høre mølleren fortælle, hvordan den fungerer,” sagde Bahar Ahmed, en af de flygtninge, der deltog på turen.

Det var første gang, de deltagende flygtninge besøgte Frilandsmuseet. Alle de gamle ting og naturen på museet vakte stor begejstring hos dem alle:

”Jeg synes, det er fantastisk, det er dejligt her. Jeg kan godt lide det alt sammen. Dansk kultur, gamle ting, som er mere end 200 år gamle. Dejlig natur, smukt vejr og et hyggeligt sted for børn, hvor de kan lege. Her vil jeg gerne hen igen med min familie en dag,” sagde Bahar Ahmed. ■

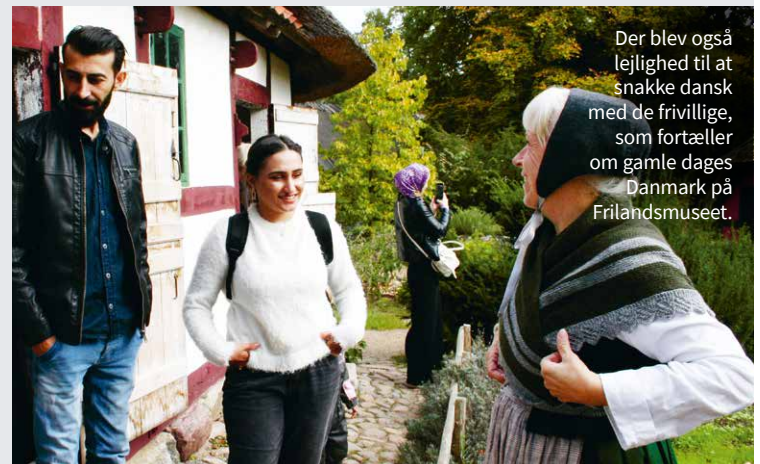

med min familie en dag”

Et af formålene med turen til Frilandsmuseet var at styrke deltagernes danske sprog.

Der blev også lejlighed til at snakke dansk med de frivillige, som fortæller om gamle dages Danmark på Frilandsmuseet.

Børnene fik mulighed for at prøve en af de meget gamle danske lege, æggeløb, hvor man løber om kap med et æg på en grydeske.

JULEFEST BLEV TIL JULEGAVER

Frivilliggruppen i Egedal måtte desværre aflyse den planlagte julefest, da der var mange i kommunen, som var smittet med corona. I stedet valgte flere frivillige at pakke bilerne med gaver, håndsprit, mundbind og en godtepose og distribuere det hele til de 27 familier, der havde tilmeldt sig julefesten. Distributionen foregik fra tre forskellige skoler i Egedal, og det var noget af et arbejde at få alle familier til at komme på de forskellige skoler. Men det lykkedes at få det hele delt ud, og der var store smil bag mundbindene, skriver Trine Kort Lauridsen fra frivilliggruppen i Egedal.

GENÅBNINGSFORNØJELSER I TIVOLI

Med støtte fra Genåbningspuljen fik flygtninge og frivillige fra frivilliggruppen i Ullerslev mulighed for at fornøje sig en dag i Tivoli. Alle deltagerne havde en rigtig dejlig dag i Tivoli trods regn, som faktisk blev mindre, da vi kom. "Vi er så taknemmelige for, at vi fik den mulighed. Tak for det," skriver Lis Kongegaard fra Ullerslev.

NETVÆRKSFAMILIER I DEN GAMLE BY

På en solskinsdag i efterårsferien mødtes en række familier, der alle er blevet matchet gennem tilbuddet Netværksfamilier, til en hyggelig dag i Den Gamle By i Aarhus. Efter en lang periode med lockdown og restriktioner nød netværksfamilierne at komme ud og lave noget sammen igen. Flere havde aldrig været i Den Gamle By før, og familierne gav udtryk for, at det var en rigtig god oplevelse. De syntes, at det var spændende at se, hvordan man levede og boede i Danmark i gamle dage, og særligt turen rundt i hestevogn var et hit blandt børnene. Senere på dagen fik børnene også mulighed for at lege med hinanden på legepladsen i Botanisk Have, og forældrene fik sludret over kaffen.

INFORMATIV HYGGEAFTEN PÅ BORNHOLM

Bornholmske Flygtningevenners frivillige og netværksfamilier var inviteret til en informativ og hyggelig aften i Kulturhuset i Rønne den 25. november. Formand Benedikte Lauridsen bød velkommen, og herefter var der oplæg fra DRC ved Kristine Bjerre og Sanne Kok om mulighederne for at få hjælp og rådgivning som frivillig, og hvad man kan gøre for at bevare den gode trivsel. Derudover fortalte Hisham, som blandt andet sidder i Integrationsrådet, om vellykket integration på Bornholm og Pia om permanent opholdstilladelse. Der var tilberedt lækker mad af Sura, Nesrin og Eden og hendes mor. Anført af Hisham blev aftenen afsluttet med dans. Frivilliggruppen på Bornholm sender en stor tak til alle, som deltog.

INTEGRATIONSPRIS TIL BORNHOLMSKE FLYGTNINGEVENNER

Fredag den 24. september var der fest i Rønne Idrætshal i forbindelse med uddeling af regionskommunens frivillighedspris. Det var formanden for Bornholmske Flygtningevenner, der holdt indledningstalen. 2.-præmien gik til Bornholmske Flygtningevenner.

TILLYKKE TIL FRIVILLIGGRUPPEN I FREDERICIA

”Det dyrebareste, et menneske kan give til andre, er sin tid. Og jeg er meget, meget taknemmelig for, at de frivillige har givet mig så meget af deres tid. De har gjort en stor forskel for mig, og det har haft betydning for mit liv lige siden,” fortalte Martin Mehrdad Goshtasbi til ElboBladet i begyndelsen af januar måned, hvor frivilliggruppen i Fredericia markerede sin 25-års fødselsdag. Martin var en af de første, som fik hjælp af Dansk Flygtningehjælps frivilliggruppe i Fredericia. Stort tillykke til gruppen i Fredericia.

GENÅBNINGS- FEST I RUDERSDAL KOMMUNE

Lørdag den 28. august markerede flygtninge og frivillige genåbningen efter en lang nedlukningsperiode. Det skete med en stor fest arrangeret af de fire store foreninger i kommunen, som faciliterer de fleste frivillige integrationsaktiviteter: Birkerød Flygtningekontakt, Nærum Kultur og Lektiecafe, Dansk-Eritreansk Forening og Dansk-Syrisk Kulturforening. Der var masser af mennesker, lækker mad og sjov underholdning ved Cirkus Big, som alle børnene var meget begejstrede for, skriver regionskonsulent Lise Hauge, som deltog i festen.

BESØG PÅ BISONFARM

12. september tilbragte 30 flygtninge og frivillige fra Nordfyn fem hyggelige timer på Ditlevsdal Bison Farm. Foruden en dejlig frokost, hygge og leg gik turen også ud på markerne, hvor deltagerne hørte om, hvordan bisondyrene lever.

DRC DANSK FLYGTNINGEHJÆLP HAR CA. 6.000 FRIVILLIGE FORDELTE I FRIVILLIGGRUPPER OVER HELE LANDET. FIND FRIVILLIGGRUPPEN I DIT LOKALOMRÅDE PÅ: WWW.DRC.NGO/FRIVILLIG. DU KAN OGSÅ KONTAKTE EN AF VORES KONSULENTER:

MIDTJYLLAND

Marie Cecilie Broundal
Olof Palmes Allé 35
60 26 81 26
mariececilie.broundal@drc.ngo

NORDJYLLAND

Ann-Sofie Quist
Olof Palmes Allé
8200 Aarhus N
26 77 64 59
ann-sofie.quist@drc.ngo

REGION SYDDANMARK

Else Tersgov
Bredgade 22
22 22 81 65
else.tersgov@drc.ngo

REGION SJÆLLAND

Kristine Bjerre
Næbvej 19
55 91 00 61
kristine.bjerre@drc.ngo

REGION HOVEDSTADEN

Anne Cathrine Lausten
35 36 80 67/20 42 21 15
ac@drc.ngo

Lise Hauge
35 36 80 67
lise.hauge@drc.ngo

DRC BISIDDERKORPS

Mathilde Aalborg Nielsen
60 26 80 02
mathilde.aalborg.nielsen@drc.ngo

DRC ONLINE

Michelle Amanda Kallerup Tofte
35 36 80 67
michelle.toft@drc.ngo

KOMMUNIKATION

Helene Madsen
60202378
helene.madsen@drc.ngo

KOMMUNIKATION, KURSER, DOKUMENTATION

Bente Bækgaard
33 73 52 43
bente.baekgaard@drc.ngo

”STORT SET ALT I DANMARK ER NYT FOR DENNE GRUPPE”

De congolesiske og burundiske kvoteflygtninge, som kommer til Danmark i disse måneder, kan have behov for massiv støtte fra frivillige for at blive en del af det danske samfund.

I løbet af december, januar og februar måned er cirka 200 flygtninge ankommet til Danmark. De hører til kategorien kvoteflygtninge, som betyder, at de danske myndigheder i samarbejde med UNHCR og DRC Dansk Flygtningehjælp har udvalgt dem til genbosætning i Danmark.

”I modsætning til de flygtninge, der selv finder vej til Danmark, og som til at begynde med bliver indplaceret på et asylcenter i Danmark,

ankommer disse flygtninge direkte fra flygtningelejren til den kommune, de skal bo i. Det betyder, at stort set alt i Danmark er nyt for denne gruppe,” siger Mads Ted Drud-Jensen, som er seniorrådgiver i DRC Dansk Flygtningehjælp og har været med til at interviewe flygtningene, forud for at de fik asyl i Danmark.

Flygtningene kommer fra flygtningelejre i Rwanda, og de fleste af dem har rødder i DR Congo. Der er dog

også en mindre gruppe, som kommer fra Burundi. De fleste er flygtet fra deres hjem i det østlige DR Congo, hvor der har været uro i mange år.

”De har levet under hårde forhold i flygtningelejren. Rwanda er et fattigt land med stor arbejdsløshed og stor befolkningstilvækst. Der er mangel på jord, hvilket gør det svært eller næsten umuligt for denne gruppe at klare sig selv, så de har været afhængige af FN i forhold til at få basale fornødenheder. Nogle har været i stand til at supplere den daglige støtte op ved at sælge dagligvarer eller tage arbejde som daglejere, men det har under alle omstændigheder været en fattig tilværelse,” siger Mads Ted Drud-Jensen.

Foto: Jørgen, 22. maj 2013

Flygtningene kommer blandt andet fra Rwandas ældste flygtningelejr, Kiziba, som blev oprettet i 1996, da mange congolesere flygtede fra borgerkrigen i DR Congo.

Foto: Jørgen, 22. maj 2013

FAKTA OM FLYGTNINGENE

UDDANNELSE

De voksne har generelt gået meget lidt i skole, og nogle har slet ikke. En del er analfabeter. Børnene har gået i skole i lejren.

SPROG

Flygtningene fra DR Congo taler kinyarwanda, enkelte af dem taler også swahili og/eller engelsk. Flygtningene fra Burundi taler kirundi og typisk også fransk.

SUNDHED

Sundhedstilbuddene i flygtningelejrene er meget begrænsede, så en del af flygtningene vil have behov for forskellige former for behandling. Der vil også være nogle, som får behov for traumebehandling.

BESKÆFTIGELSE

Nogle af flygtningene har været beskæftiget med at sælge dagligvarer og andre som daglejere. Enkelte har taget sy- og/eller frisørkurser.

Flest enlige kvinder

Gruppen af flygtninge består primært af enlige kvinder og deres børn, oplyser Mads Ted Drud-Jensen.

”De danske myndigheder har prioriteret de enlige kvinder, fordi de anser kvinderne som særligt udsatte. De er særligt udsatte i flygtningelejrene i Rwanda, men vil også være det, hvis de vender tilbage til DR Congo. Det danske asylsystem har jo i dag fokus på at sende flygtninge tilbage, så snart det bliver muligt, og der vil man gerne så vidt muligt sikre, at disse kvinder ikke vil blive sendt tilbage,” siger Mads Ted Drud-Jensen.

De 200 flygtninge er blevet fordelt i 33 danske kommuner, hvoraf Bornholms Kommune, Silkeborg og Viborg Kommuner har modtaget flest.

Alt er nyt

Eftersom flygtningene kommer direkte fra flygtningelejren i Rwanda, er der nogle forhold, som det vil være en fordel, at man som frivillig er særlig opmærksom på, fortæller Mads Ted Drud-Jensen:

”Det særlige er, at disse flygtninge ikke har været igennem et asylansøgningsforløb, hvor de har haft mulighed for at orientere sig om Danmark og få nogle helt basale færdigheder. De har deltaget i det, der hedder et

førafrejsekursus i Rwanda forud for rejsen til Danmark, men det er generelt sparsomt, hvad de kender til det danske samfund og de leveforhold, der er her i landet.”

Flygtningene kommer fra hjem, hvor der ikke har været komfort, køleskab, fryser, vaskemaskine etc., så foruden det basale kendskab til sprog, fødevarer, husholdning og lokalsamfund er der også for mange af dem behov for at lære, hvordan hårde hvidevarer fungerer.

Et andet forhold, som er vigtigt at være opmærksom på i forhold til kvinderne, er, at det kan have konsekvenser for deres opholdstilladelse i Danmark, hvis de gifter sig med en congolesisk mand, som ikke bor i Danmark, og ansøger om familiesammenføring:

”I den situation kan det få konsekvenser for kvindernes opholdstilladelse, fordi den del af grundlaget for deres opholdstilladelse, som handler om at være i en usikker situation som enlig kvinde, forsvinder. De danske myndigheder vil ikke i samme grad anse det som usikkert for dem at vende tilbage til DR Congo. Så hvis den problematik skulle dukke op, er det vigtigt at søge god rådgivning,” siger Mads Ted Drud-Jensen. ■

Mange flygtninge i Kiziba har selv bygget huse i lejren.

Foto: Jørgen, 22. maj 2013

”Spær øjnene op og se, hvad der sker”

Det hjælper at være lydhør, årvågen og lidt fræk, når man som frivillig vil ind og gøre en forskel for flygtninge, der lige er kommet til Danmark. Sådan lyder erfaringerne fra Catrin Iversen, der siden 2015 har været med til at hjælpe nye flygtninge på plads i Danmark.

En stor del af de 200 kvoteflygtninge fra DR Congo og Burundi, som i 2021 fik asyl i Danmark, er nu kommet til Danmark og boligplaceret i 33 forskellige kommuner. En af de frivillige, som er med til at hjælpe flygtningene på plads og i gang i det danske samfund, er Catrin Iversen, som siden 2015 har været frivillig i frivilligruppen Integration Midtdjurs.

”Jeg synes, det er spændende at møde mennesker, som er helt forskellige fra mig selv, og så synes jeg, det er vigtigt, at flygtningene møder nogle venlige danskere, som de kan henvende sig til, hvis der er noget, der er svært,” siger Catrin Iversen.

Catrin Iversen arbejder professionelt som læge og har også i perioder været udsendt til verdens brændpunkter blandt andet gennem Røde Kors. Som frivillig gør hun brug af nogle af de erfaringer, hun har fra sit arbejde som læge:

”Det handler om at pejle sig ind på, hvad der er brug for hjælp til, både ved at være lydhør over for flygtningene og ved selv at observere. Det kan godt være, at man møder én, som synes, at det vigtigste lige nu er, at håret bliver crepet, så hjælper man med det, også selvom man måske ikke lige selv synes, at det er det, der skal prioriteres,” siger Catrin Iversen.

Eventmanager

Catrin Iversen har været frivillig i Integration Midtdjurs siden 2015, hvor

mange personer fra Eritrea og Syrien fik asyl i Danmark. Hun beskriver selv sin rolle i frivilligruppen som en slags ”eventmanager”, der hjælper flygtningene med at komme ud og opleve noget i lokalområdet. Hun har blandt andet tæt kontakt til to piger fra Eritrea, som hun har introduceret til forskellige aktiviteter som f.eks. løb, cykling og paddleboard.

Catrin Iversen blev i december 2021 netværksperson for to nye familier fra DR Congo sammen med en

anden frivillig. De nye flygtninge, hun nu er i kontakt med, er kvoteflygtninge, som i løbet af en enkelt dag har skiftet tilværelsen i en afrikansk flygtningelejr ud med et liv i en dansk boligforening.

”Det med at holde et hus i Danmark er helt nyt for dem, så der er meget at lære om alt fra affaldssortering til elkomfur og naborelationer. Det kan være svært at forudsige, hvad man som frivillig skal være særligt opmærksom på. Det bedste råd er

Catrin Iversen anbefaler, at man hurtigst muligt hjælper flygtninge med at få NemID, så de kan få coronapas og dermed mulighed for at gå i svømmehallen, på museer osv.

Man kan godt være lidt fræk, gå rundt og kigge lidt i skabene og bag dem, så opdager man måske, at pantflasker ryger i affaldet.

Catrin Iversen

nok: "Spær øjnene op og se, hvad der sker," siger Catrin Iversen.

Og her kan man godt gå lidt grundigt til værks:

"Man kan godt være lidt fræk, gå rundt og kigge lidt i skabene og bag dem, så opdager man måske, at pantflasker ryger i affaldet, at køleskabet ikke er sluttet til, eller at andre af husets faciliteter ikke bliver brugt efter hensigten," siger Catrin Iversen.

Med seks års erfaring i frivilligt integrationsarbejde er det Catrin Iver-

sens anbefaling, at man som frivillig forsøger at gøre den nye tilværelse i Danmark så overskuelig som muligt:

"Vi kan sagtens skaffe en masse gratis udstyr til flygtninge på nettet, men i mange tilfælde er det enkelte ting som en gryde, en grydeske og en kost, der er behov for. Elektriske køkkenapparater kan være både besværlige og dyre at bruge, og de fylder op i boligen. Det er bedre at gå efter specifikke ting, som man ved, de har brug for og plads til," siger Catrin Iversen.

Nøglen til det danske samfund

Som frivillig har Catrin Iversen ikke direkte kontakt med kommunens sagsbehandlere, men der ligger en notesbog hos flygtningene, hvor både sagsbehandleren og hun kan notere, hvad de hver især foretager sig. I den

VIL DU HJÆLPE TIL?

Vil du gerne hjælpe de nye flygtninge med at etablere sig i Danmark, så kontakt din regionskonsulent, som kan svare på, om der kommer flygtninge til det lokalområde, du bor i.

første fase har det i særlig grad handlet om boligen, lokalområdet og fritidsaktiviteter, men der har også været tid til at lave ting sammen:

"Det er lidt begrænset, hvad vi kan lave sammen, for de har endnu ikke fået NemID og dermed coronapas, så vi kan hverken komme i svømmehallen eller Botanisk Have. Men de har været på besøg hos mig. Jeg fandt en fodbold frem, og så lavede vi mad. Det er altid en god idé at foretage sig noget, når man er sammen, for vi har ikke noget fælles sprog," siger Catrin Iversen og tilføjer, at man med fordel kan hjælpe flygtningene med så hurtigt som muligt at få NemID, så de kan få et coronapas.

Catrin Iversen oplever, at flygtningene er begejstrede for den hjælp, de får af frivillige:

"De er virkelig glade for den hjælp, de får, og takker altid mange gange. De lytter til os, og det er mit indtryk, at de oplever os som nøglen til nogle ting i det danske samfund. Det er meget motiverende og bestyrker os i, at vi er med til at hjælpe dem til rette i Danmark," siger Catrin Iversen. ■

Som frivillig er Catrin Iversen en slags eventmanager. Hun sørger for, at flygtningene kommer ud og oplever noget i lokalområdet.

KVOTEFLYGTNINGE FRA DR CONGO OG BURUNDI

Danmark modtager i øjeblikket 200 kvoteflygtninge fra DR Congo og Burundi. Flygtningene kommer fra flygtningelejren Kiziba i Rwanda, hvor de har opholdt sig i flere år. Kvoteflygtnings sager afgøres i flygtningelejren af UNHCR, Udlændingestyrelsen og DRC Dansk Flygtningehjælp. Flygtningene får ikke ophold i danske asylcentre, men transporteres direkte ud i danske kommuner, når de ankommer til Danmark.

”Jeg råder nye flygtninge til at være velforberejdede og målbevidste”

Uddannelse har altid stået øverst på ønskelisten hos den ambitiøse Robert Mifurumbo Niyonsenga, der, siden han kom til Danmark som kvoteflygtning i 2010, har kæmpet for at få den uddannelse, han ønsker sig.

For ca. 12 år siden kastede en ung congolensisk mand sig for første gang ud i et hvidt snelandskab i Haderslev. En sneboldkamp med naboens børn var det første møde med lokalsamfundet for 16-årige Robert og hans søskende. Robert og hans familie var netop ankommet til Danmark som kvoteflygtninge fra flygtningelejren Kiziba i Rwanda.

”Det var meget fascinerende med al den sne. Jeg kan huske, at jeg tænkte: Er der slet ikke noget jord her i Danmark?”

Det nye liv i Haderslev ændrede alting for Robert og hans familie. Teltene i flygtningelejren blev skiftet ud med en lejlighed i Haderslev, hvor der var plads til hele familien. Den månedlige madforsyning på 12 kilo majs var erstattet af økonomiske ydelser, og bekymringerne om børnenes uddannelsesmuligheder forsvandt som dug for solen. I Danmark

28-årige Robert Mifurumbo Niyonsenga fra Haderslev er opvokset i flygtningelejren Kiziba, hvor mange af de congolensiske flygtninge, der nu kommer til Danmark, også kommer fra.

var der udsigt til både at kunne arbejde og tage uddannelse.

Og netop uddannelse havde stor betydning for Robert:

”Dengang vi forlod flygtningelejren, var både min søster og jeg lige blevet færdige med 9. klasse, og vi kunne kun fortsætte i gymnasiet, hvis vi selv kunne betale. Mine forældre havde kun råd til at betale for én af os, så de stod over for at skulle vælge, hvem af os der skulle have en uddannelse,” siger Robert.

Men det valg blev aldrig nødvendigt at træffe. Robert og hans familie blev

i mellemtiden tilbudt genbosætning i Danmark. Og selvom Robert og hans søskende hurtigere ville opnå permanent ophold ved at tage ufaglært arbejde, var det uddannelse, der trak:

”Jeg ved, hvordan det er at leve uden at vide, hvad der sker i morgen. Hvis jeg bliver sendt tilbage og ikke har en uddannelse, hvad kan jeg så lave? Her i Danmark fik jeg chancen for at få en uddannelse, så jeg var faktisk ikke i tvivl om, at det var det, jeg ville. Jeg vil have et godt job og skabe en god fremtid for mig selv og min kommende familie her i Danmark, hvor jeg ikke behøver at bekymre mig om, hvad der sker i morgen. Jeg har store ambitioner og vil gerne arbejde hårdt for at nå dem og for at bidrage til det danske samfund, som tog godt imod os, da vi kom,” siger Robert.

Ikke klar til gymnasiet

Men vejen ind i det danske uddannelsessystem var ikke så nem for Robert, som han havde forventet. Efter at han på bare to år havde gennemført sprogskole, 10. klasse og et halvt års højskoleophold, var han klar til at tage en ungdomsuddannelse:

”Jeg er ambitiøs, og jeg ville gerne have en uddannelse i medicin eller inden for it, så jeg vidste, at jeg skulle i gymnasiet, for jeg havde brug for at få fysik på B-niveau og matematik A, og det kunne man kun få der. Men selvom jeg havde gode karakterer fra 10. klasse, kunne jeg ikke komme ind,” fortæller Robert.

Roberts vejleder var i tvivl om, hvorvidt Robert var i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse efter bare to år i Danmark, så han blev anbefalet at tage en sosu-uddannelse i stedet. Men det ville Robert ikke, og det udviklede sig til en større diskussion, hvor Robert søgte hjælp hos en af de frivillige i Haderslev.

”Den frivillige forsøgte at hjælpe, og det lykkedes ham også at få mig til en optagelsesprøve på gymnasiet, men resultatet var det samme: De ville ikke optage mig, heller ikke selvom jeg havde de karakterer, der skulle til. Den frivillige sagde derefter til mig, at beslutningen var taget, og

Robert Mifurumbo Niyonsenga følte sig presset til at tage en uddannelse som social- og sundhedsassistent. I dag arbejder han som hjemmehjælper ved siden af cand.merc.-studiet.

at jeg måtte finde en anden udvej,” fortæller Robert.

Robert besluttede sig for at tage en HF i stedet og supplere med fysik B som fjernundervisning og matematik A på gymnasiale suppleringskurser. Han fik dermed adgang til de fag, han havde behov for for at kunne få den uddannelse, han gerne ville have. Men afvisningen fra gymnasiet var en meget demotiverende oplevelse:

”Jeg synes, det var underligt, at jeg kunne blive afvist, når jeg havde de karakterer, der var nødvendige for at komme ind,” siger Robert.

Frivillige aktiviteter

Robert er meget glad og taknemmelig for at bo i Danmark. Men erfaringerne fra mødet med det danske system har i dag fået Robert til at anbefale andre flygtninge at være meget bevidste om deres mål i livet og velforberedt til møder med det danske system:

”Min oplevelse var, at nogle forsøgte at presse mig ind i en uddannelse, som jeg ikke havde lyst til, og jeg tror, at den eneste grund til, at jeg undgik det, var, at jeg var meget bevidst om, hvad jeg ville, og at jeg var meget velforberedt og stillede

spørgsmål, når jeg var til samtale med myndighederne. Så jeg vil råde nye flygtninge til at være velforberedte og målbevidste, når de skal til samtale,” siger Robert, vel vidende at det ikke er lige let for alle:

”Jeg var jo heldig at komme her til Danmark, lige da jeg havde afsluttet 9. klasse, men nogle af de flygtninge, der kommer nu, har opholdt sig i en flygtningelejr i mere end 25 år uden adgang til uddannelse. Det er en helt anden situation,” siger Robert, som under sit ophold i flygtningelejren fik hjælp fra blandt andet UNHCR og ADRA.

Robert har i dag afsluttet sin professionsbachelor i økonomi og informationsteknologi og er i gang med kandidatuddannelsen i cand.merc. inden for ledelse og styring. Ved siden af studierne og frivillige aktiviteter i Red Barnet Ungdom, Venner Viser Vej og den congolesiske forening Hope of Tomorrow arbejder han som eksamensvagt og hjemmehjælper på et plejehjem.

”Jeg kan godt lide at udfordre mig selv, og jeg manglede et studiejob, så da jeg så, at hjemmehjælperen søgte medarbejdere, søgte jeg en stilling og blev ansat, selvom jeg ikke har uddannelsen,” siger Robert. ■

Både Jaber og Hussam har været involveret i frivilligt arbejde i Syrien og Eritrea, men de er enige om, at det fungerer anderledes i Danmark.

”VI HAR VÆRET MED SOM FRIVILLIGE NÆRMEST FRA DAG ÉT”

Jaber og Hussam kom hurtigt i gang som frivillige med blandt andet at lave mad, flytte og oversætte for andre flygtninge. I december måned fik de Helsingør Kommunes integrationspris for deres store indsats.

Det var lidt af en overraskelse, der ventede 39-årige Hussam Orabi og 34-årige Jaber Omer, da de den 8. december mødte op på biblioteket i Helsingør. De troede, at de skulle drikke kaffe med andre frivillige. Det skulle de også. Men de skulle også møde Carol Krogstrup, som er formand for Integrationsrådet i Helsingør Kommune. Hun var mødt op for at overrække Hussam og Jaber Helsingør Kommunes integrationspris som en anerkendelse af

den indsats, de har gjort for at integrere sig i det danske samfund, og den vigtige rolle, de spiller som lokale rollemodeller i forhold til andre flygtninge.

For Jaber og Hussam var det en stor overraskelse:

”Det havde jeg slet ikke forventet. Vi troede jo bare, at vi skulle drikke kaffe, men vi er rigtig glade og stolte over at have fået prisen,” siger Jaber. Både han og Hussam er i dag medlemmer af bestyrelsen i Frivillignet

Helsingør, som støtter flygtninge med at blive en del af lokalsamfundet.

Det var den øvrige bestyrelse fra Frivillignet Helsingør, der havde indstillet de to flygtninge til prisen:

”Jaber og Hussam blev meget hurtigt en aktiv del af vores forening. De har gjort et kæmpe arbejde for at hjælpe andre flygtninge i det danske samfund, for at lære det danske sprog og finde et arbejde,” siger Rikke Ærenlund, som er formand for Frivillignet Helsingør.

Frivillig fra dag ét

En af begrundelserne for, at Jaber og Hussam modtog prisen, var, at de altid har stået klar til at hjælpe andre flygtninge i kommunen.

”Vi har været med som frivillige nærmest fra dag ét. Først var jeg frivillig i Venligboerne, og senere kom jeg med her i Frivillignet Helsingør,” fortæller Hussam. Jaber husker, at han umiddelbart efter at være kommet til Helsingør var ude og dele løbesedler ud:

”Der var en mand, som hed Jesper, der havde skrevet nogle løbesedler, hvorpå der stod, at der var kommet en gruppe flygtninge til byen, som havde behov for tøj, møbler osv. Dem var jeg med til at dele ud, og bagefter var jeg med til at samle ting og sager sammen,” fortæller Jaber.

Som frivillige har Jaber og Hussam blandt andet været med til at oversætte til henholdsvis tigrinya og arabisk, lave eritreansk og syrisk mad og distribuere møbler, tøj osv. til nye flygtninge. Derudover har Jaber sin egen indsamling af tøj, sko og legetøj, som han sender til flygtninge i blandt andet Sydsudan, og Hussam fungerer som lokal coronaguide i Helsingør

Kommune, dvs. at han hjælper med at formidle nyt om corona på arabisk.

Både Jaber og Hussam kender til at være frivillige fra deres hjemlande:

”I Eritrea fungerer det med frivillighed anderledes end i Danmark, men jeg kan huske, at jeg blandt andet var med til at dele mad ud til hjemløse. Min far har altid været meget hjælpsom over for andre, og han har lært mig, at man skal hjælpe andre,” siger Jaber.

For Hussam, der er muslim, er det en pligt at hjælpe andre, og da 1½ million irakiske flygtninge i 2003 kom til Syrien, gik det op for ham, hvor vigtigt det var at træde til.

”Det ligger i islam, at man skal hjælpe fattige, men i praksis er det tit noget, man gør inden for familien eller et afgrænset religiøst miljø. Det er ikke som her i Danmark, hvor frivilligt arbejde er noget, man gør for mennesker, man ikke kender. Det ændrede sig dog for mig i 2003, hvor der kom 1½ million flygtninge fra Irak til Syrien. Der tænkte jeg, at nu skal vi hjælpe,” fortæller Hussam.

Da borgerkrigen i Syrien brød ud otte år senere, deltog Hussam også i hjælpearbejdet med f.eks. at finde tomme lejligheder, indsamle mad og tøj til folk, der var flygtet.

”Der var mange, som flygtede til den by, jeg boede i, og der var heldigvis mange, som gerne ville hjælpe. Jeg kan blandt andet huske en meget fattig dame, der kom og gav os sine sidste kartofler,” siger Hussam.

Når Hussam i dag som flygtning ser tilbage på den hjælp, han dengang ydede de irakiske flygtninge i Syrien, fortryder han, at han ikke gjorde meget mere:

”Jeg hjalp med det, jeg kunne, men nu i dag, hvor jeg selv har prøvet at være flygtning i et andet land, ville jeg ønske, at jeg havde gjort endnu mere, faktisk meget, meget mere. Det er en svær situation at komme til et helt nyt sted, man ikke kender, og hverken have mad eller bolig,” siger Hussam.

Jaber og Hussam kom begge til Danmark i midten af 10'erne fra henholdsvis Eritrea og Syrien. De har lært hinanden at kende igennem deres engagement i Frivillignet Helsingør, og det blev begyndelsen på et helt særligt venskab:

”Vi er blevet venner her, og vi hjælper hinanden. Vi har også netværksfamilier, der hjælper os, men det er noget særligt at have en ven, som også selv er flygtning i Danmark,” siger Hussam. ■

”FILIP OG ELSE-MARIE TROEDE ALTID PÅ MIG”

Da 28-årige Gulsanga Akbari kom til Danmark, fik hun hjælp til lektierne af flere frivillige i Ry. I dag har hun fuld gang i karrieren som jurist og er i fritiden frivilligt engageret som koordinator for Dansk Flygtningehjælps netværksfamilieindsats i Aarhus.

Det var lidt af hvert, der mødte 10-årige Gulsanga, da hun i 2003 flyttede ind i et hus i Ry sammen med sin familie. Familien, som var flygtet fra Afghanistan, havde på det tidspunkt netop fået opholdstilladelse i Danmark som flygtninge.

”Mødet med lokale i Ry var meget forskelligt, men overordnet set rigtig godt. Der var dem, som kom og bankede på døren og spurgte, om ikke jeg skulle med ud og spille fodbold eller have en legeaftale, og sørgede for, at jeg blev kørt både ud og hjem. Og så var der dem, der havde fordomme og gjorde sig uheldigt bemærket, hvad enten de var voksne eller børn,” fortæller Gulsanga.

Gulsanga er i dag 28 år, uddannet jurist og arbejder i SaaS-branchen. Hun fortæller, at det har været meget vigtigt for hendes forældre, at børnene fik en god uddannelse og klarede sig godt i samfundet. Derfor opsøgte de hele tiden både lektiehjælp og anden slags hjælp fra de frivillige i Ry. Nogle af de frivillige, der endte med at få

en stor betydning for hendes liv, var hendes mangeårige lektiehjælper fra skoletiden Filip og hans kone Else-Marie.

”Filip var så utrolig tålmodig med mig, når vi læste matematik sammen, og da jeg kom og ville på elitegymnasium, bakkede han og hans kone Else-Marie mig op. Mine lærere var mere tøvende,” fortæller Gulsanga.

Mødet med frivillige i Ry har i dag inspireret Gulsanga til selv at engagere sig som frivillig i Dansk Flygtningehjælp:

”I min familie havde/har vi stor glæde af kontakt med frivillige, som nu, efter små 20 år, er vores venner. Nu er jeg der, hvor jeg har overskuddet til også at hjælpe,” siger Gulsanga.

■

